

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de către Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Eric Sava și Cristina Sava împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Sava Gheorghe” și Sava Gheorghe cu privire la constatarea nulității și anularea clauzelor contractuale, constatarea stingerii raporturilor juridice și rectificarea prin radiere din Registrul bunurilor imobile a notărilor (grevărilor) privind drepturile de ipotecă,

împotriva încheierii din 18 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-348/24
PIGD 2-23143691-01-2r-16082024)*

Restituirea cererii de apel de către instanța de apel, în cazul unei erori tehnice neimputabile apelantei, reprezintă o aplicare excesiv formalistă a normelor procedurale, fără a ține cont de circumstanțele specifice ale cauzei.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. V. Sandu
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, D. Dulghieru, A. Cașcaval

09 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către OCN „Microinvest” SRL,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 09 octombrie 2023, Eric Sava și Cristina Sava au depus cerere de chemare în judecată împotriva OCN „Microinvest” SRL, intervenienți accesorii SRL „Sava Gheorghe” și Sava Gheorghe, prin care au solicitat constatarea nulității și anularea punctelor 1.6. și 6.1. din contractele de împrumut nr. 17070006767 din 05 octombrie 2017 și nr. 18070000874 din 31 ianuarie 2018, anularea parțială a punctelor 1.7. și 4.3. din contractele de împrumut nr. 17070006767 din 05 octombrie 2017 și nr. 18070000874 din 31 ianuarie 2018, constatarea stingerii raporturilor juridice dintre OCN „Microinvest” SRL și Eric Sava, care rezultă din contractele de împrumut nr. 17070006767 din 05 octombrie 2017 și nr. 18070000874 din 31 ianuarie 2018, dispunerea rectificării prin radierea din Registrul bunurilor imobile a notărilor (grevărilor) privind drepturile de ipotecă instituite în favoarea OCN „Microinvest” SRL asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx și xxxxx, cât și asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, a căror înscriere a fost efectuată în temeiul contractului de ipotecă nr. 21032 din 09 octombrie 2017 și acordului adițional nr. 1 la contractul de ipotecă, contractului de ipotecă investit cu formula executorie duplicat nr. 2-11849 din 29 august 2023 și acordului adițional nr. 1 la contractul de ipotecă nr. 20910 din 06 octombrie 2017.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 21 decembrie 2023 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Sava Eric și Sava Cristina, s-a constatat nulitatea absolută a pct. 1.6. și pct. 6.1. din contractele de împrumut nr. 17070006767 din 05 octombrie 2017 și nr.18070000874 din 31 ianuarie 2018, s-a constatat stingerea raporturilor juridice dintre OCN „Microinvest” SRL și Sava Eric, care rezultă din contractele de împrumut nr. 17070006767 din 05 octombrie 2017 și nr.18070000874 din 31 ianuarie 2018, s-a rectificat înscrierea în Registrul bunurilor imobile prin radierea notărilor (grevărilor) privind drepturile de ipotecă instituite în favoarea OCN „Microinvest” SRL asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx și xxxxx, cât și asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx, a căror înscriere a fost efectuată în temeiul contractului de ipotecă nr. 21032 din 09 octombrie 2017 și a acordului adițional nr. 1 la contractul de ipotecă, contractului de ipotecă investit cu formulă

executorie duplicat nr. 2-11849 din 29 august 2023, acordului adițional nr. 1 la contractul de ipotecă nr. 20910 din 06 octombrie 2017. În rest, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată. (f.d. 207, 216-227, vol.I)

3. În data de 29 decembrie 2023, OCN „Microinvest” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 21 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Sava Eric și Sava Cristina să fie respinsă ca neîntemeiată. (f.d.210-211, vol.I)

4. Prin încheierea din 17 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs apelului declarat de OCN „Microinvest” SRL și s-a comunicat apelantei despre necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate în partea descriptivă și anume, indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea lui, precum și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat, în termen de 15 zile calendaristice din momentul comunicării încheierii în cauză. (f.d.232-233, vol.I)

5. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 18 iulie 2024 a restituit apelul depus de către OCN „Microinvest” SRL, din motiv că apelanta a îndeplinit necorespunzător indicațiile instanței de apel din încheierea din 17 aprilie 2024. (f.d. 33-36, vol.II)

6. Împotriva încheierii instanței de apel a depus recurs OCN „Microinvest” SRL, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel privind restituirea apelului, emiterea unei noi decizii privind restituirea cauzei la rejudecare la instanța de apel la faza de primire în procedură a cererii de apel. (f.d.42-43, vol.II)

7. În motivarea recursului OCN „Microinvest” SRL a indicat că, în termenul acordat de instanța de apel și anume în data de 15 iulie 2024 a depus apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, manifestând astfel diligența corespunzătoare față de cerințele impuse de către instanța de apel prin încheierea din data de 17 aprilie 2024.

8. Organizația recurentă a menționat că în urma recepționării încheierii instanței de apel privind restituirea apelului a constatat că sistemul autorizat de plăți din cadrul OCN „Microinvest” SRL a comis o eroare tehnică la achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, iar mijloacele financiare în sumă de 50 000 lei au fost achitate la contul Curții de Apel Chișinău destinat pentru plata taxei de timbru.

9. În aceste circumstanțe reprezentatul OCN „Microinvest” SRL consideră că instanța de apel nu a intrat în esența cauzei odată ce apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat a fost depusă în termen, iar faptul achitării taxei de stat pe un cont greșit constituie eroare mecanică și nicidecum lipsa de diligență din partea apelantei.

10. În data de 23 octombrie 2025 Eric Sava și Cristina Sava, reprezentați de avocatul Andrian Cotună, au depus referință asupra recursului înaintat de către OCN „Microinvest” SRL, solicitând respingerea recursului ca fiind

neîntemeiat, deoarece în termenul acordat de către instanța de apel OCN „Microinvest” SRL nu a achitat taxa de stat pentru declararea apelului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 26 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.”

12. Art. 365, alin. (4) din Codul de procedură civilă statuează că:

„La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat, dacă apelul se impune cu taxă, și/sau a taxei de timbru.”

13. Art. 368, alin. (1), alin. (3) din Codul de procedură civilă stabilește că:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

14. Art. 369, alin. (1), lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1). Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

15. Art. 424, alin. (2) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

16. Art. 425 din Codul de procedură civilă prevede următoarele că:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

17. Art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă statuează că:

„Recursul împotriva încheierii se examinează [...], pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

18. Art. 427, lit. b) din Codul de procedură civilă stabilește că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Cu privire la termenul de declarare a recursului, completul de judecată a constatat că OCN „Microinvest” SRL s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, depunând recursul în termen.

La caz, instanța de apel a expediat participanților la proces copia încheierii din 18 iulie 2024 prin intermediul poștei electronice în data de 22 iulie 2024. (f.d.37, vol.II)

Recursul a fost depus în data de 02 august 2024, prin intermediul poștei electronice. (f.d.41-43, vol.II)

20. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs, precum și obiecțiile intimațiilor au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

21. Analizând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că se impune casarea încheierii din 18 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecare. Această decizie a fost adoptată având în vedere considerentele expuse în continuare.

22. Cercetând starea de fapt, în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește, că Curtea de Apel Chișinău, constatând că apelul depus de către OCN „Microinvest” SRL nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 17 aprilie 2024 nu a dat curs cererii de apel și a comunicat apelantei că necesită să prezinte apelul motivat precum și dovada de plată a taxei de stat, stabilindu-i un termen de 15 zile calendaristice din momentul recepționării copiei de pe încheierea în cauză. (f.d.232-233, vol.I)

23. În data de 15 iulie 2024 OCN „Microinvest” SRL a depus apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 50 000 lei. (f.d. 3-7, vol.II)

24. Curtea de Apel Chișinău, stabilind că apelanta în termenul acordat a îndeplinit necorespunzător indicațiile instanței de apel, în baza art. 369, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din data de 18 iulie 2024, a restituit apelul declarat de către OCN „Microinvest” SRL. (f.d.33-36, vol.II)

25. Organizația recurentă a criticat soluția instanței de apel, menționând că prin restituirea apelului se încalcă dreptul de acces la justiție, or în termenul acordat a prezentat apelul motivat precum și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 50 000 lei, iar eroarea admisă la transferul sumei de 50 000 lei cu titlul de taxă de stat la contul taxei de timbru, nu constituie lipsa diligenței apelantei.

26. La caz, se atestă că în termenul acordat de către instanța de apel, OCN „Microinvest” SRL a depus apelul motivat, totodată a prezentat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 50 000 lei, însă din analiza ordinelor de plată nr. 21228 și nr. 20884 rezultă că suma de 50 000 lei a fost achitată pe contul Curții de Apel Chișinău și nu pe contul Ministerului Finanțelor.

27. Completul de judecată constată că instanța de apel a dispus restituirea cererii de apel fără a analiza în detaliu circumstanțele speței. În special, nu s-a ținut cont de faptul că apelanta OCN „Microinvest” SRL a executat obligația de achitare a taxei solicitate prin încheierea din 17 aprilie 2024, prezentând ordinele de încasare a numerarului în sumă totală de 45 000 lei și 5 000 lei, însă instanța de apel nu a acceptat, deoarece suma cu titlu de taxa de stat a fost achitată pe contul Curții de Apel Chișinău, iar beneficiarul taxei de stat Ministerul Finanțelor nu a beneficiat efectiv de suma achitată.

28. În opinia instanței de recurs, în condițiile speței, Curtea de Apel Chișinău a manifestat un formalism excesiv și nu a asigurat o aplicare flexibilă a normelor procedurale, or, OCN „Microinvest” SRL în termen la 15 iulie 2024, a depus apelul motivat și ordinele de plată a taxei de stat în cuantum de 50 000 lei.

29. În context completul de judecată subliniază, că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, aplicarea rigidă și excesivă a normelor procedurale nu trebuie să constituie un obstacol disproporționat în exercitarea dreptului la un proces echitabil.

30. În acest caz, restituirea cererii de apel a condus la o îngrădire nejustificată a accesului apelantei la calea de atac, afectând direct dreptul acesteia de a obține o examinare efectivă a cauzei sale. Potrivit principiului proporționalității, instanțele trebuie să asigure echilibrul între respectarea regulilor procedurale și garantarea accesului efectiv la justiție.

31. Refuzul instanței de apel de a lua în considerare că apelanta a depus diligență și în termen a prezentat apelul motivat și a achitat taxa de stat în mărime de 50 000 lei pe contul Curții de Apel Chișinău și de a nu acorda un termen suplimentar pentru a transfera suma de 50 000 lei pe contul Ministerului Finanțelor poate fi considerat o încălcare a principiului proporționalității. Or, acest principiu impune ca măsurile luate de instanță să fie proporționale cu scopul urmărit, iar în acest caz, scopul este verificarea dovezii de plată.

32. Mai mult astfel de situație s-a produs în principal din cauza lipsei unei explicații clare din partea instanței de apel cu privire la contul exact pe care trebuia efectuată plata taxei de stat. În loc să clarifice acest aspect și să permită corectarea erorii prin transferul sumei de 50 000 lei în contul corect al Ministerului Finanțelor instanța a aplicat formalist prevederile procedurale și a restituit cererea de apel, fără a oferi posibilitatea de a remedia problema.

33. La caz, este relevant că OCN „Microinvest” SRL a dat dovadă de bunăcredință, or, la 10 iulie 2024 și 12 iulie 2024 a intenționat să achite taxa de stat, însă din greșeală aceasta a fost transferată pe contul Curții de Apel Chișinău.

34. În acest context completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, instanțele de judecată trebuie să dea dovadă de flexibilitate în gestionarea procedurilor pentru a asigura buna administrare a justiției.

35. Prin urmare, măsura dispusă de instanța de apel este disproporționată, deoarece apelantei nu i s-a oferit posibilitatea de a corecta eroarea. În acest context, instanța de apel ar fi trebuit să aplice dispozițiile art. 368 din Codul de procedură civilă și să solicite apelantei remedierea situației înainte de a recurge la măsura drastică a restituirii cererii de apel. Refuzul de a face acest lucru și restituirea cererii de apel poate fi interpretat ca o măsură disproporționată și excesiv de formalistă.

36. Jurisprudența internațională relevantă sancționează formalismul excesiv și promovează o aplicare mai flexibilă a regulilor de procedură, în interesul justiției, de exemplu, în cauza *Miragall Escolano și alții v. Spania* (2000) sau *Walchli v. Franța* (2007), CtEDO a constatat că formalismul excesiv al instanțelor naționale a constituit o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

37. În context, pentru a evita o încălcare a dreptului OCN „Microinvest” SRL la un proces echitabil și pentru a asigura protejarea drepturilor sale procedurale legitime, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea din 18 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Centru, spre rejudecare, la etapa punerii pe rol a apelului.

38. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427, lit. b) și 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de către Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată.

Casează încheierea din 18 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău și restituie spre rejudecare cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Eric Sava și Cristina Sava împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Sava Gheorghe” și Sava Gheorghe cu privire la constatarea nulității și anularea clauzelor contractuale, constatarea stingerii raporturilor juridice și rectificarea prin radiere din Registrul bunurilor imobile a notărilor (grevărilor) privind drepturile de ipotecă, la Curtea de Apel Centru, la etapa punerii pe rol a apelului.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă